

МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ АКТИВАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Для підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання недостатньо здійснення лише фінансового аналізу його діяльності. Більшою мірою на конкурентоспроможність впливає вміння раціонально управляти ресурсами та капіталом. Тому, ефективне і раціональне управління активами підприємства є життєвою необхідністю для кожного суб'єкта господарювання.

Управління активами є постійним процесом, який передбачає здійснення аналізу, прогнозування, планування, організації, регулювання та контролю за формуванням і використанням ресурсів підприємства. Метою ж управління активами є збільшення суми отриманого прибутку за рахунок раціональності використання активів.

Управління активами підприємства базується на таких принципах: оцінювання найближчих перспектив розвитку операційної діяльності; забезпечення умов прискорення обороту активів в процесі їх використання; вибору видів активів з позицій забезпечення зростання ринкової вартості підприємства; забезпечення оптимальності складу активів з позицій забезпечення ефективності господарської діяльності; забезпечення відповідності обсягу та структури сформованих активів обсягу та структурі виробництва та збуту продукції [1].

Управління необоротними активами повинно здійснюватися від їх формування на підприємстві і до виведення із експлуатації. Воно полягає в забезпеченні постійного оновлення обладнання, його ремонті та удосконаленні, окрім того включає розрахунок потреби в необоротних активах. Управління необоротними активами має базуватися на особливостях їх кругообігу. Тому серед етапів управління даними активами окремо варто виділити формування стабільних довгострокових джерел їх фінансування, оскільки відсутність постійного та систематичного оновлення основних засобів рано чи пізно призведе до високих виробничих витрат, зростання собівартості продукції, погіршення результатів діяльності підприємства в цілому та зниження його конкурентоспроможності.

Що стосується оборотних активів, то основною метою управління ними, крім підвищення ефективності їх використання, є визначення необхідного їх обсягу. Це дуже важливий аспект фінансового менеджменту, оскільки надлишок оборотних активів, присутній на балансі підприємства, зменшить їх оборотність, а отже, знизить ділову активність підприємства, що може вплинути не лише на його фінансовий стан, а й на результати діяльності. Також явне домінування в обігу готівки може вказувати на неефективність її використання. Тому обсяг оборотних активів повинен бути обґрунтованим і нормалізованим [2].

Для ефективного управління активами підприємства першим кроком має стати оцінка його фінансового стану. Це дозволить сформувати уявлення стан його фінансових ресурсів. Оцінювання фінансового стану слід починати з горизонтального і вертикального аналізу активів. Це дасть можливість вивчати фінансовий стан підприємства та попередньо запропонувати шляхи його покращення.

Наступним кроком є аналіз стану активів підприємства. Він може проводитися за двома напрямками: аналіз ліквідності та аналіз фінансової стабільності. Оскільки фінансова стабільність підприємства знаходиться в прямій залежності від стану оборотних активів, то оцінка ділової активності є важливим етапом фінансового аналізу.

Аналіз показників рентабельності майна є також важливим для підприємства, оскільки у підприємства існує необхідність постійного прийняття неординарних рішень задля забезпечення ефективності його діяльності. Серед показників рентабельності активів особливу увагу слід приділити рентабельності як необоротних, так і оборотних активів, а також активів загалом. Аналіз значень цих показників дозволить визначити, яку величину прибутку приносить кожна гривня, вкладена в активи підприємства.

Також в управлінні активами підприємства доцільно використовувати факторний аналіз для визначення впливу факторів на результативний показник, що дасть більш чітке уявлення, про те, якими факторами варто керувати в процесі менеджменту активів підприємства.

Таким чином, для підвищення ефективності управління активами підприємства пропонуємо: формувати активи у відповідності до наявного у підприємства фінансового капіталу; враховувати перспективні масштаби подальшого функціонування підприємства та специфіку галузі господарювання; формувати активи виходячи із наукового обґрунтованої потреби в них.

Список використаної літератури:

1. Геєнко М., Омеляненко Д. Методичні підходи до аналізу формування та ефективного використання активів у рамках невизначеності та ризику. *Bulletin of Sumy National Agrarian University*. 2023. Вип.2 (94). С. 19-24.

Коваленко О. В., Отченко Ю. С. Підвищення ефективності формування і використання оборотного капіталу підприємства. *Інфраструктура ринку*. 2016. Вип. 1. С. 133–139.